

11. Wij zullen de grote menigten bezingen, in beweging gebracht door werk, genot of oproer; wij zullen de veelkleurige en veelstemmige vloedgolven bezingen van de revoluties in de moderne hoofdsteden; wij zullen de nachtelijke trillende gloed bezingen van arsenalen en werkplaatsen, in vlam gezet door felle elektrische manen; onverzadigbare stations, verslinders van rokende slangen; fabrieken, opgehangen aan de wolken met hun kringelende rooksluizen; bruggen als gigantische gymnasten die over de rivieren springen, glinsterend in de zon als blikkerende messen; avontuurlijke stoomschepen die de horizon aftasten, locomotieven met brede borst die op de rails stampen als met buizen gespannen paarden, en de glijdende vlucht der vliegtuigen waarvan de propeller als een vlag in de wind klappert en lijkt te applaudiseren als een enthousiaste menigte.

Vanuit Italië lanceren we dit manifest van meeslepend en brandstichtend geweld, waarmee wij heden het Futurisme oprichten, omdat we dit land willen bevrijden van zijn stinkende kanker van professoren, archeologen, gidsen en antiquairs.

Al te lang is Italië een rommelmarkt geweest. Wij willen het bevrijden van de ontelbare musea die het helemaal bedekken met ontelbare kerkhoven.

Musea... kerkhoven!... Ze zijn werkelijk identiek door de sinistere promiscuïteit van al die lichamen die elkaar niet kennen. Musea, publieke slaapzalen waar men voorgoed naast gehate en onbekende wezens rust! Musea, absurde bloedbaden van schilders en beeldhouwers die elkaar wreed aflachten met hun houwen van kleuren en lijnen, langs de wanden waarom gestreden is!

Eens per jaar een pelgrimstocht erheen maken, zoals men naar het kerkhof gaat op Allerzielen... goed, wat mij betreft. Eens per jaar een bloemenkrans voor de Mona Lisa, goed, wat mij betreft... Maar ik keur niet goed dat ons verdriet, onze kwetsbare moed, onze ziekelijke onrust, dagelijks worden meegenomen naar het museum. Waarom wil men zich vergiftigen? Waarom wil men rotten?

En wat is er anders te zien in een oud schilderij dan de moeizame bochten waarin de artiest zich heeft gewrongen in zijn poging de onoverkomelijke barrières te overwinnen, die opgeworpen zijn tegen het verlangen zijn droom geheel en al tot uiting te brengen?... Wanneer wij een oud schilderij bewonderen staat dat gelijk aan het storten van onze gevoelens in een grafurn, in plaats van ze ver voor ons uit te werpen, met heftige stoten van schepping en actie.

Willen jullie dus al je beste krachten verspillen aan deze eeuwige rusteloze bewondering van het verleden, waar jullie dodelijk uitgeput, vernederd en vertrapt uit tevoorschijn komen?

Ik zeg jullie dat in werkelijkheid het dagelijkse bezoek aan musea, bibliotheken en academies (kerkhoven van ijdele pogingen, een calvarieberg van gekruisigde dromen, registers van afgekapt enthousiasme!...) voor artiesten even schadelijk is als de te langdurige bescherming die ouders geven aan bepaalde jongelieden die dronken zijn van hun genialiteit en eerzucht. Laat het desnoods zo zijn voor stervenden, zieken en gevangenen: het bewonderenswaardige verleden is misschien een balsem op hun wonden omdat voor hen de toekomst is afgesloten... Maar wij willen er niets

meer mee te maken hebben, met dat verleden, wij, jonge, sterke futuristen!

En laat ze dus maar komen, de vrolijke brandstichters met hun verkoolde vingers! Daar zijn ze! Daar zijn ze!... Kom op! Steek de bibliotheken in brand!... Verleg de loop der kanalen om de musea onder te laten lopen!... Oh, wat een vreugde de oude roemrijke doeken, verscheurd en met uitgelopen kleuren, te zien afdrijven!... Grijp je houwelen, bijlen en hamers en maak zonder mededogen de aanbeden steden met de grond gelijk!

De oudsten onder ons zijn dertig jaar: we hebben dus nog minstens tien jaar om ons werk te voltooiën. Als we veertig zijn, laat dan andere mannen, die jonger en sterker zijn dan wij, ons maar in de prullenmand gooien, als nutteloze manuscripten. –Wij verlangen daarnaar! Zij zullen tegen ons ten strijde trekken, onze opvolgers; ze zullen van verre komen, overal vandaan, dansend op de gevleugelde maat van hun eerste liederen; ze zullen hun gekromde foordiervingers voor zich uitstrekken en honds snuffelen aan de deuren van de academies, op zoek naar de heerlijke geur van onze geesten in ontbinding, die reeds beloofd zijn aan de catacomben van de bibliotheken.

Maar wij zullen daar niet zijn... Zij zullen ons uiteindelijk vinden –op een winternacht– in het open veld, onder een triest afdak waar de regen monotoon op neerroffelt, en ze zullen ons daar zien, ineengedoken naast onze trillende vliegtuigen, bezig onze handen te warmen aan het miezerige vuurtje dat van onze boeken van nu af zal komen, die zullen vlammen in de vlucht van onze verbeelding.

Zij zullen zich rondom ons verdringen, hijgend van aandoening en ergernis, en allen zullen buiten zichzelf geraken door onze trotse, onuitputtelijke moed, en zich op ons werpen om ons te vermoorden, gedreven door een haat die des te onverzoenlijker is naarmate hun harten meer bedwelmd zijn door liefde en bewondering voor ons.

Het sterke en gezonde Onrecht zal stralend in hun ogen ontvlammen. –Kunst kan inderdaad slechts geweld, wreedheid en onrecht betekenen.

De oudsten onder ons zijn dertig jaar; en toch hebben wij reeds schatten verspild, duizenden schatten van kracht, liefde, vermetelheid, sluwheid en weerbarstige wil; ongeduldig hebben wij ze weggeslingerd, in razernij, zonder te tellen, zonder ooit te aarzelen, tot wij buiten adem geraakten... Kijk naar ons! Wij zijn nog niet uitgeput! Onze harten voelen niet de geringste vermoeidheid, daar ze gevoed worden met vuur, haat en snelheid!... Zijn jullie verbaasd?... Dat is logisch, want jullie weten niet eens meer dat je geleefd hebt! Recht overeind op de top van de wereld, dagen wij nog éénmaal de sterren uit!

Hebben jullie hier wat tegen in te brengen?... Hou op! We weten het al... Begrepen!... Onze mooie leugenachtige intelligentie zegt ons dat wij de samenvatting en de voortzetting zijn van onze voorvaderen. – Misschien!... Het zij zo!... Maar wat doet het er toe? Wij willen niet begrijpen!... Wee degene die deze roemloze woorden tegenover ons zal herhalen!...

Hoofd omhoog!...

Recht overeind op de top van de wereld, dagen wij nog éénmaal de sterren uit!...

Vertaling overgenomen uit 'Historische avantgarde',

F. Drijkoningen, J. Fontijn, Huis aan de drie grachten, Amsterdam, 1991